

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-04

Ontwikkelingsraad

Nr. 273

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSHULP**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 januari 2025

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de informele Raad
Buitenlandse Zaken Ontwikkeling van 10 en 11 februari 2025.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp,
R.J. Klever

GEANNOTEEERDE AGENDA INFORMELE RAAD BUITENLANDSE ZAKEN ONTWIKKELING VAN 10 EN 11 FEBRUARI 2025

Op 10 en 11 februari 2025 vindt de informele Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkeling (RBZ-ontwikkeling) plaats in Warschau onder Pools voorzitterschap. Voorafgaand aan de Raad zal naar verwachting tijdens een werkdiner in aanwezigheid van de Commissaris voor Internationale Partnerschappen Sikela gesproken worden over *Global Gateway*, geopolitieke ontwikkelingen en de rol van ontwikkelingshulp in het EU externe beleid. Tijdens de Raad zal naar verwachting gesproken worden over de werkmethoden van de RBZ-ontwikkeling, en zal onder *current affairs* stilgestaan worden bij Mauritanië, Syrië en Oekraïne. Ten slotte spreekt de Raad over de aankomende VN-topconferentie over financiering van ontwikkeling.

Global Gateway, geopolitieke ontwikkelingen en de rol van ontwikkelingshulp in het EU externe beleid

De Raad spreekt tijdens het diner over de verdere ontwikkeling van de *Global Gateway*-strategie en de rol die de Europese private sector daarin speelt. *Global Gateway* heeft tot doel het aanbod van de EU aan partnerlanden te versterken door de kracht van diplomatie, handel en ontwikkelingshulp te bundelen. Het kabinet moedigt het verder ontwikkelen van de *Global Gateway*-strategie aan. Deze strategie biedt kansen voor het vergroten van de effectiviteit van ontwikkelingshulp, versterken van de internationale positie van Europa en daardoor, en ook meer direct, het vergroten van het Nederlandse verdienvermogen met kansen voor onze bedrijven in opkomende markten. Nederland heeft ruime ervaring met het combineren van hulp en handel die kan worden ingezet voor het versterken van *Global Gateway*. In lijn met de motie Kamminga¹ zet het kabinet erop in om optimaal gebruik te maken van *delegated cooperation*, ook in het licht van *Global Gateway*.

Werkmethoden RBZ-ontwikkeling

De Raad maakt van deze informele RBZ-ontwikkeling gebruik om zijn eigen werkmethoden tegen het licht te houden en te bezien hoe deze verbeterd kunnen worden. Een vergelijkbare discussie speelt ook in de Raad Buitenlandse Zaken en is erop gericht de Raad interactiever, resultaatgerichter en zo uiteindelijk effectiever te maken. Het kabinet steunt dit voornemen, om de besluitvorming, en de Nederlandse invloed daarop, te verbeteren. Bijzonder aandachtspunt daarbij is de onderhandelingen over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK), waarbij de RBZ-ontwikkeling een sturende rol zou moeten spelen in de discussies over ontwikkelingshulp.

Current Affairs

Mauritanië

Onder *current affairs* spreekt de Raad over Mauritanië. Mauritanië is een relatief stabiel Sahel-land en is in korte tijd een belangrijke samenwerkingspartner op het gebied van migratie geworden, als land van herkomst, doorreis en vertrek naar Europa. Ook zijn er economische belangen voor de energiesector. Het EU-Mauritanië brede partnerschap, dat voorzitter van de Europese Commissie Von der Leyen op 5 februari 2024 aankondigde, zal besproken worden. Dit partnerschap bestaat onder andere uit een steunpakket van EUR 210 miljoen voor migratiesamen-

¹ Kamerstuk 36 550 XVII, nr. 16

werking, veiligheid, investeringen en humanitaire hulp.² Voor het kabinet is het belangrijk dat de EU in de brede relatie met Mauritanië investeert om zo onze belangen op het gebied van migratie, economie en veiligheid te behartigen. Daarbij is ook een aandachtspunt dat er voldoende capaciteit is voor monitoring van de mensenrechtensituatie, waaronder de bescherming van migranten.

Syrië

Ook gaat de Raad in op de situatie in Syrië en de steun aan Syrische vluchtelingen in de buurlanden. De val van het Assad-regime heeft mogelijk grote gevolgen voor de 6 miljoen Syrische vluchtelingen in de buurlanden van Syrië en hun perspectieven op terugkeer. Hetzelfde geldt voor de vluchtelingen in Nederland. Het kabinet zet zich in voor een vreedzame en inclusieve politieke transitie in Syrië, met respect voor de rechten van alle gemeenschappen. Wederopbouw speelt daar een belangrijke rol in, ook voor de veilige terugkeer van Syrische vluchtelingen. Het kabinet hecht aan een actieve en coördinerende rol van de EU op dit terrein, tussen lidstaten en met landen in de regio.

Oekraïne

De Raad spreekt tevens over de niet-militaire steun aan Oekraïne. Hierbij zal de Raad naar verwachting stilstaan bij de kritieke situatie van de Oekraïense energie-infrastructuur als gevolg van de aanhoudende Russische luchtaanvallen en bij de steun onder de Oekraïenefaciliteit. Het kabinet zet zich conform het Regeerprogramma in voor actieve en onverminderde steun voor Oekraïne; politiek, militair, financieel en moreel, in tijd van oorlog, herstel en wederopbouw, zolang als nodig. Zo stelde het kabinet recent EUR 20 miljoen aan additionele steun ter beschikking via het *Ukraine Energy Support Fund* voor herstel en versterking van het Oekraïense energienetwerk. In lijn met motie Piri c.s.³ speelt Nederland een voortrekkersrol in het steunen van Oekraïne, ook op het gebied van herstel- en wederopbouwsteun, en is Nederland binnen de EU een relatief grote donor.⁴ Het kabinet zal deze Raad aanwenden om ook andere lidstaten op te roepen om de steun voor de kritieke energiesituatie in Oekraïne te intensiveren.

Financiering voor ontwikkeling

De Raad spreekt over de gezamenlijke EU-inzet voor de vierde VN-conferentie over ontwikkelingsfinanciering, de *Financing for Development* (FfD4) top. Deze vindt plaats van 30 juni tot 3 juli in Sevilla, Spanje. FfD4 is het belangrijkste VN-forum voor het maken van internationale afspraken over de financiering van wereldwijde ontwikkeling, onder andere op het gebied van schulden, belastingen, het vrijmaken van privaat kapitaal voor ontwikkeling, innovatieve financiering, officiële ontwikkelingshulp (ODA) en internationale handel. Tijdens het proces onderhandelt de EU, zoals gebruikelijk in VN-onderhandelingen, namens de Europese landen. Nederland neemt, net als enkele andere lidstaten, een gedeelte van de onderhandelingen voor zijn rekening. Deze rol biedt kansen om meer invloed uit te oefenen op deze discussies, op gebieden die Nederland het meest van belang vindt.

² The European Commission launches new migration partnership with Mauritania.

³ Kamerstuk 21 501-20, nr. 1993.

⁴ Nederland is de zevende donor per capita volgens data van het Kieler Institute, Ukraine Support Tracker Map.

Het kabinet zet erop in dat de discussie zich richt op het vergroten van financiering voor ontwikkeling die niet van officiële ontwikkelingshulp (ODA) afhankelijk is, of waar hulp gebruikt wordt om andere financiering vrij te maken. Daarbij kan gedacht worden aan versterking van de private sector en het bevorderen van handel, het vrijmaken van private financiering ten behoeve van ontwikkeling en het verbeteren van belastingheffing in ontwikkelingslanden.